

Algemene ledenvergadering Vereniging Vrienden van Blijdorp op zaterdag 5 april 2025

De vergadering wordt door 129 leden bezocht.

1. Opening en welkom

Voorzitter **Marcel Kreuger** opent de vergadering en heet alle aanwezigen van harte welkom. Een speciaal woord van welkom richt **Marcel** tot de aanwezige ereleden: de dames en heren Van Vuuren, Bos, Jasper, Bierhoff, Biesta, Lobesteijn, Van der Lugt, Aarssen, Hoorn en Benner.

Een speciaal welkom aan het erelid Marc Damen; deze zal na de vergadering een lezing geven over de situatie in Kyiv Zoo (Oekraïne).

Daarnaast heet hij de heer Erik Zevenbergen en mevrouw Natasja Schipper, die aanwezig zijn vanuit Blijdorp en de leden van de kascommissie welkom.

Van de dames en heren Swaep, Guise, Harreman, Boer, Muijs, Andriesse-Stok, Tas-Slikboer, Groenhorst, Koutstaal, Dorresteijs, Nieuwdorp, Berkhout, De Vos, Smits, Hanselman, Smits, Bathoorn, Noordermeer, Loendersloot, Barendregt, Balk, Tuinhout, Berkhoudt, Snel, Van Herpen, Louwman, Van Hartingsveldt, De Baat, Van der Hoek, Tillemans, Damen, Steine, Herwerden, Visser-Noordijk en Eenhuizen is bericht van verhindering ontvangen.

2. Notulen algemene ledenvergadering d.d. 23 mei 2021

De notulen zijn al vanaf mei 2024 beschikbaar op de website en tevens bij de jaarstukken opgenomen. Voorafgaand aan deze vergadering is aan de leden gevraagd om eventuele vragen/opmerkingen vooraf in te dienen.

Tijdens de vorige vergadering is een opmerking gemaakt over dechargeverlening; dat punt zou nog besproken worden binnen het bestuur. Secretaris **David Verhagen** licht toe dat in 2023 opgemerkt was dat er niet alleen voor het gevoerde financiële beleid, maar ook voor het gehele beleid decharge verleend zou moeten worden. Tijdens de vorige ALV (in 2024) is meegedeeld dat dit juridisch geen waarde heeft. Er is vervolgens tijdens de vorige ALV opnieuw een opmerking gemaakt, ditmaal om vanuit het morele aspect mogelijk de decharge te verlenen voor het gehele beleid. Het bestuur heeft hierover gesproken. Het bestuur waardeert de waardering, maar omdat het juridisch geen waarde heeft zal hierop geen verdere actie worden ondernomen. Het zou ook voor verwarring kunnen zorgen met de formele dechargeverlening.

3. Jaarverslag secretaris

Secretaris **David Verhagen** geeft in aanvulling op het schriftelijk jaarverslag dat is opgenomen in het Vriendennieuws 2025 nummer 1 aan dat de dalende trend in lendaantallen van de afgelopen twintig jaar zich helaas heeft voortgezet. In het

lidmaatschapsjaar 2024 zijn dan wel 143 nieuwe leden toegetreden tot de vereniging, maar helaas hebben ook 359 leden het lidmaatschap opgezegd. Het jaar is afgesloten met 4.862 leden, een negatief resultaat van 216 (een reductie met 4,3%). **David** geeft aan dat van de opzeggers 63% het lidmaatschap bewust heeft opgezegd (abonnement op Blijddorp genomen, verhuisd, andere interesses, ouderdom, financieel) en 37% niet (overleden, niet betaald, verhuisd naar onbekend adres).

De ledenadministratie vraagt veel inspanning. **David** krijgt daarbij de hulp van **Nick de Koning** en **Karin van Leeuwen** en zo blijft de administratie dagelijks bijgewerkt.

David geeft aan dat het belangrijk is dat alle leden enthousiast over de vereniging blijven vertellen. Het magazine Vriendennieuws speelt hierin een belangrijke rol. De **redactie van Vriendennieuws** levert elke keer een professioneel en gevarieerd blad met interessante artikelen. Hij bedankt het **redactieteam** dan ook voor hun mooie werk. De leden bedanken het **redactieteam** eveneens in de vorm van een applaus.

In 2024 heeft de vereniging bijgedragen aan gevarieerde geschenken, zowel op het gebied van natuurbehoud en onderzoek als binnen Diergaarde Blijddorp. De vereniging is trots op de bijdragen aan natuurbehoud en onderzoek. Dierentuinen staan onder druk door maatschappelijke kritiek. In een recent rapport van de Raad voor Dierenaangelegenheden wordt de overheid geadviseerd om dierentuinen hun inspanningen voor natuurbehoud en onderzoek te laten intensiveren. Diergaarde Blijddorp heeft hierin al stappen gezet, en de vereniging ondersteunt deze inzet volledig.

Het grootste deel van de geschenken gaat uiteraard naar Diergaarde Blijddorp zelf. Er is in 2024 bijgedragen aan diverse geschenken, waaronder de golfslag in Bass Rock, de kweekbakken voor de Rwanda warmwaterlelies en de aanpassing van het wallabyperk. Als vereniging wordt ook bewust gekozen voor die variatie, om zoveel mogelijk in beeld te blijven en te komen bij zowel de (huidige) leden als potentiële (nieuwe) leden.

Een grote vernieuwing van 2024 was de African Jungle Volière. Er wordt door iedereen uitgekeken naar meer grote projecten in Blijddorp. Die staan ook op de planning en **David** verwijst daarbij naar agendapunt 13.

De leden van de vergadering geven een groot applaus voor de inzet van alle vrijwilligers.

4. **Jaarverslag reisorganisator.**

Het schriftelijk jaarverslag van het reisteam is in Vriendennieuws 2025 nummer 1 gepubliceerd. Reisorganisator **Hans Olthoff** licht nog toe dat er in 2024 tien reizen zijn georganiseerd, waaraan 545 personen hebben deelgenomen. Het was een zeer gevarieerd programma: zeven eendaagse reizen (waarvan één een budgetreis was en één een natuurreis), een tweedaagse Kerstreis, een vierdaagse standplaatsreis bij Frankfurt am Main en een achtdaagse reis richting Oost-Duitsland en Zuid-Polen. Vervolgens geeft **Hans** een overzicht van de reizen aan de hand van foto's en wat anekdotes tijdens deze reizen.

Hans geeft aan dat dit alles niet mogelijk was geweest als er niet zo'n grote inzet was geweest van alle leden van het **reisteam**. **Hans** spreekt dan ook zijn dank hiervoor hun richting uit. Ook de leden brengen door middel van applaus hun dank over.

5. **Verslag promotiewerkzaamheden**

René Huijter deelt in aanvulling op hetgeen is opgenomen in het Vriendennieuws over alle promotieactiviteiten in het jaar 2024 mede dat het weer een geweldig jaar is geweest. En dit jaar kon de VriendenBazaar zelfs het hele jaar open blijven en onze producten aanbieden. Ook is het genieten in de Bazaar zelf. De aankleding van de Bazaar is aangepakt: er zijn versieringen op de wanden aangebracht. René zegt dank aan de vrijwilligers die dit voor elkaar hebben gekregen.

Ondanks de toch wel vele slechte dagen met regen en storm is er een recordbedrag aan omzet; meer dan welk ander jaar ook, namelijk ruim € 433.000,-. Ondanks dat doet René toch de oproep om eens te komen kijken in de Bazaar en natuurlijk ook wat mee te

nemen/kopen. Het inkoopteam probeert ook steeds meer eco-materialen te krijgen. Niet alles kan, want het assortiment moet ook voor de schoolreisjes (waar de kinderen meestal wat minder te besteden hebben) aantrekkelijk blijven.

Met de geweldige inzet van alle vrijwilligers is het een goed jaar voor de vereniging geworden. **René** bedankt iedereen van het **promotieteam** dan ook hartelijk voor hun tomeloze en enthousiaste inzet het afgelopen jaar. De leden vullen dit bedankje aan door een applaus voor het **promotieteam** te laten klinken.

6. Verslag PR

Bart Noordegraaf meldt de sociale media te gebruiken om over de vereniging te communiceren. Dit betreft onder andere X, Instagram en Facebook, waarin nieuwtjes en foto's geplaatst worden. Naast de sociale media is het Vriendennieuws ook een van de communicatiemiddelen, alsmede de Vriendenmail. In de tuin staan borden met een QR-code, die bezoekers kunnen scannen en waarmee zij eventueel gelijk een donatie kunnen doen of lid kunnen worden. En natuurlijk ook de VriendenBazaar waar onze vrijwilligers niet alleen dingen verkopen, maar ook als onze ambassadeurs optreden. Ook Blijddorp bericht af en toe over onze vereniging.

Onze actie 'Loeren naar de Langoeren' van vorig jaar is ook opgepakt door de pers.

Op Facebook heeft de vereniging bijna evenveel volgers als dat we leden hebben.

Geprobeerd wordt dat ook bij Instagram te bereiken.

Vorig jaar is de African Jungle Volière geopend. Leden worden hierover op de hoogte gehouden door berichten wanneer de eerste paal de grond ingaat, vervolgens welke vogels erin komen en wanneer, etc. Daarnaast wordt er gewerkt met filmpjes en QR-codes in de brieven. En ook is de documentaire gemaakt over de opvang en het uitzetten van de (aangespoelde) schildpad Boeier. Alles wordt in goede samenwerking gedaan met Blijddorp zelf. Als laatste bedankt hij **Greet van Norde**, die veel fotomateriaal voor de sociale media levert. Ook **Greet** wordt door de leden met applaus bedankt.

7. Jaarverslag penningmeester

Penningmeester **Benjamin Versluijs** begint met zijn dankuitingen naar secretaris **David Verhagen** voor het harde werk in de afronding van het automatiseringsproces en hij bedankt de kascommissie voor hun constructieve manier van werken. Helaas kan er geen dank meer worden gezegd aan **Truus van Tuijn**. Zij is afgelopen jaar overleden en Benjamin is haar eeuwig dankbaar voor haar tomeloze inzet.

Vervolgens gaat **Benjamin** in op de cijfers. Er zijn weinig opvallende posten, maar hij brengt de navolgende onder de aandacht:

- Het aanbod van de reizen zorgt voor mooie inkomsten. Dankzij de relaties met buitenlandse parken kunnen de kosten enigszins beperkt worden.
- De omzet van de winkel is geweldig en vertoont een sterke groei. De omzet is weliswaar minder dan begroot, maar dit is voornamelijk te wijten aan het slechte weer in 2024. Het inkoopteam heeft heel slim ingekocht. Waar de omzet met bijna 15% steeg, gingen de inkoopkosten met bijna 15% omlaag, terwijl er slechts een beperkte voorraadmutatie is. **Benjamin** complimenteert het promotieteam hiervoor!
- De legaten zijn de grootste inkomstenbron. Deze helpen enorm in de wens om bij te dragen aan projecten rondom het masterplan.
- De rente-inkomsten zijn enorm gestegen. De rente is ondertussen gezakt, echter met de reservering van grote bijdragen kan men de komende jaren dergelijke inkomsten verwachten.
- Het merendeel van de uitgaven blijft voor onze bijdragen en gerelateerde reserveringen, met een prachtig positief resultaat van ruim negenhonderdduizend euro.
- Als de posten afgezet worden tegen de begroting, dan is visueel zichtbaar dat de Vrienden

steevast meer inkomsten hebben dan begroot.

Aan de kostenkant geldt dat we binnen de begroting zijn gebleven, behalve voor de geschenken en het positief resultaat.

Op de balans licht **Benjamin** toe dat bewust gekozen is voor een spreiding van rekeningen. De grote positie bij de Rabobank is voor een spaarrekening waarop extra rente wordt ontvangen.

Benjamin meldt vervolgens dat er een vraag ontvangen is van de **heer Van Veen**. Deze vraagt zich af hoe de bevoegdheden geregeld zijn met betrekking tot het doen van betalingen namens de vereniging. Het bestuur van de vereniging is gezamenlijk bevoegd en draagt collectief verantwoordelijkheid voor het financiële beheer. Alle bestuursleden hebben inzage in de volledige financiële administratie, inclusief de bankrekeningen. De uitvoering van de financiële administratie ligt bij twee bestuursleden. Drie bestuursleden hebben de bevoegdheid om betalingen te verrichten vanaf de betaalrekeningen van de vereniging. Voor betalingen die een bedrag van € 5.000,- overschrijden, is schriftelijke goedkeuring van een tweede bestuurslid vereist. Maandelijks rapporteert de penningmeester actief alle inkomsten en uitgaven boven € 5.000,- aan alle bestuursleden. De vereniging heeft geen vaste koppeling met een bankrekening van Diergaarde Blijdorp. Los van de vraag of dit technisch mogelijk is, blijft de vereniging organisatorisch onafhankelijk en verricht zij (grote) betalingen aan diverse partijen, zoals leveranciers van de VriendenBazaar, de Belastingdienst en kosten gerelateerd aan Vriendennieuws en reizen. De ING biedt technische mogelijkheden om gezamenlijke goedkeuring van transacties verplicht te stellen. Echter, los van de wenselijkheid en praktische gevolgen hiervan – waaronder de beperking op iDEAL-betalingen – geldt dat een dergelijke technische mogelijkheid niet van toepassing is op pinbetalingen en creditcardtransacties.

Vervolgens presenteert **Benjamin** de begroting. Zoals altijd is de begroting conservatief opgesteld. In principe staan er ook geen uitzonderlijke posten op de begroting. Het enige dat er misschien uitspringt is een verwacht negatief resultaat. Dit zal echter alleen het geval zijn als het project voor de françoislangoeren daadwerkelijk dit jaar zal plaatsvinden. Sowieso is het de verwachting dat er de komende jaren van tijd tot tijd negatieve resultaten zullen zijn. Om Blijdorp te helpen in het realiseren van hun masterplan zijn immers grote reserveringen opgenomen.

Naar aanleiding van het gepresenteerde wordt vanuit de zaal de vraag gesteld of de Irmabijdrage jaarlijks is. Hierop wordt bevestigend geantwoord.

Vervolgens informeert voorzitter **Marcel Kreuger** of de leden akkoord kunnen gaan met de gepresenteerde begroting voor 2025. De leden gaan akkoord.

8. Verslag en benoeming kascommissie

8.1 Verslag kascommissie over 2024

De heer **Drieduite** doet als voorzitter van de kascommissie verslag van de kascontrole van het verenigingsjaar 2024. Hij start met een anekdote waarin hij vertelt hoe hij kennis heeft gemaakt met Blijdorp. Vervolgens geeft hij aan dat de kascommissie al met AI (Artificial Intelligence) bezig is; de navolgende verklaring is namelijk opgesteld met gebruikmaking van AI.

De kascommissie heeft op 8 maart 2025 de financiële administratie van het verenigingsjaar 2024 gecontroleerd. Tijdens deze controle heeft de kascommissie de door het bestuur verstrekte financiële documenten en andere administratieve gegevens zorgvuldig

beoordeeld. De kascommissie heeft geconstateerd dat de administratie op een correcte en overzichtelijke wijze is bijgehouden. De financiële gegevens en transacties zijn consistent en conform de afgesproken richtlijnen en statuten van de vereniging. Op grond van de bevindingen van de kascommissie adviseert zij de vergadering dan ook om decharge te verlenen aan het bestuur – en in het bijzonder de penningmeester – voor het beheer van de financiën in het verenigingsjaar 2024.

De leden stemmen vervolgens in met het voorstel om het bestuur voor het gevoerde financiële beleid decharge te verlenen.

Voorzitter **Marcel Kreuger** bedankt de leden voor het vertrouwen dat in het bestuur wordt gesteld, en de kascommissie voor het verrichte werk.

8.2 Benoeming kascommissie

De heer **Drieduite** treedt af als voorzitter. De heer **Liekens** was lid en wordt voorzitter.

Mevrouw **Dreese** was lid en blijft lid. Mevrouw **Roos** wordt lid en mevrouw **Van der Ende** wordt reservelid. Voorzitter **Marcel Kreuger** stelt voor de kascommissie in deze samenstelling te benoemen.

De vergadering stemt hiermee in. Vervolgens bedankt **Marcel** de heer **Drieduite** voor zijn werk in de kascommissie gedurende de afgelopen jaren; aan hem wordt een bos bloemen overhandigd.

9. Bestuursverkiezing

Aftredend volgens rooster zijn **Hans Olthoff** en **Inge Matheij**. Beiden hebben zich herkiesbaar gesteld. De vergadering gaat akkoord met de herbenoeming van **Hans** en **Inge**, door middel van het laten horen van een applaus voor beide bestuursleden.

10. Samenstelling continuïteitscommissie

De continuïteitscommissie wordt steeds voor één jaar benoemd en bestaat momenteel uit de oud-bestuursleden en tevens ereleden: **Sylvia Visser**, **Koos van Leeuwen** en **Marc Damen**. Allen hebben aangegeven zich het komende jaar hier weer voor beschikbaar te willen stellen. Voorgesteld wordt dan ook om hen her te benoemen.

De leden stemmen in met dit voorstel.

11. Vaststelling contributie 2026

Het bestuur stelt voor om de minimale contributie voor 2026 vast te stellen op € 58,50. De leden gaan akkoord met het voorstel voor de minimale contributie.

12. Voorstel tot benoeming van ereleden

Voorzitter **Marcel Kreuger** geeft aan dat de volgende leden al vijftig jaar getrouw lid zijn van de vereniging: de dames en heren **Berg**, **Eenhuizen**, **Snel**, **Berkhoudt**, **Visser**, **Tromer-Dekker**, **Maljers**, **Giltaij**, **Tuinhout**, **Barendregt**, **Kuhn**, **Van Weelden**, **Sewing**, **Loendersloot**, **Spruyt**, **Louwman**, **Van de Graaff** en **Mulder**. De vergadering benoemt deze leden tot erelid. De dames **Tromer-Dekker** en **Giltaij** en de heren **Van Weelde**, **Sewing**, **Spruijt**, **Van de Graaf** en **Mulder** zijn aanwezig en ontvangen onder luid applaus uit handen van **Marcel** de bijbehorende oorkonde en een bos bloemen.

Vervolgens geeft **Marcel** aan dat er ook nog een bijzonder erelid is, die buiten 61 jaar lidmaatschap dit jaar ook nog eens 50 jaar als vrijwilliger voor de vereniging aan de slag is: **Arie Bos**. Ook aan hem wordt een bloemetje (met applaus) overhandigd.

13. Stand van zaken projecten in Blijdorp

Voorzitter **Marcel Kreuger** geeft aan dat het erg belangrijk is dat Blijdorp kan blijven vernieuwen, iedereen kijkt uit naar nieuwe verblijven. Het is uiteraard in de eerste plaats

van belang dat het dierenwelzijn optimaal blijft, maar ook dat de tuin aantrekkelijk blijft om te bezoeken. De steun van onze vereniging en daarmee de steun van leden blijft hard nodig, ook voor alle toekomstige (grote) projecten. Vervolgens neemt hij de vergadering mee in een lijst van bijna vijf miljoen euro!

Voor nu staan de volgende projecten in de planning:

- **Irmabijdrage: witkruinmangabeys (€ 20 duizend):** Er worden verschillende aanpassingen gedaan voor de witkruinmangabeys, waaronder: de grond in de buitenkoepel wordt aangevuld aan de voorpleinzijde, de twee buitenkoepels worden beplant, de wanden van de twee buitenkoepels worden geschilderd en er worden raamstickers toegevoegd bij de binnenvverblijven, zo kunnen de dieren zich gedeeltelijk visueel onttrekken aan soortgenoten en aan het publiek.

- **Renovatie van vier volièrës/waterlopen (€ 45 duizend):** Bij een aantal volièrës wordt een waterloop toegevoegd. Dat is een verrijking voor de daar gehuisveste vogels. Vogels maken graag gebruik van stromend water om van te drinken en zich in te wassen. Ook foerageren sommige insectenetende vogelsoorten in water en jagen stellerzeearenden van nature op vis. Het toevoegen van waterstromen heeft ook een positief effect op de bezoekersbeleving en -ervaring van een verblijf. De vergadering wordt aan de hand van beeldmateriaal een impressie gegeven van de genoemde waterstromen. Het gaat daarbij om: de volièrë bij het Palawan-huisje, de volièrë in de Maleise Bosrand en de volièrë van de stellerzeearenden. De volièrë van de wevers wordt bezocht door ratten waardoor Blijddorp vogels kwijt is geraakt en de volièrë momenteel leeg staat. Dit moet rattenproof worden. Het is de planning dat er twee volièrës voor de zomer en twee volièrës direct na de zomer worden aangepakt.

- **Update ringstaartmaki-verblijf (€ 375 duizend):** Dit verblijf was als doorloopverblijf bedoeld, maar is dat al langere tijd niet meer. Het verblijf kan een update gebruiken, zodat je onder andere beter naar de dieren kunt kijken. Zo komt er aan de buitenkant een ruit. Dit wordt na de zomer aangepast.

- **Pelikanen terug in Nederland (€ 12 duizend):** Wij hebben toegezegd bij te dragen aan het zenderen van de uit te zetten pelikanen in Nederland. Er is echter nog geen akkoord gekregen vanuit het ministerie voor de uitzet van pelikanen in Nederland. Blijddorp is voornemens tegen deze beslissing in bezwaar te gaan.

- **Françoislangoeren (€ 1,0 miljoen) + olifanten (€ 1,5 miljoen):** Het is (nog steeds) de planning om aan het eind van dit jaar te beginnen met het ontmantelen van de grote vliegkooi en het ombouwen van de vleermuizengrot. In (binnenvverblijf) en naast (buitenverblijf) de vleermuizengrot worden dan de françoislangoeren gehuisvest. In de grot komen naast de langoeren ook plompe lori's.

Voor de olifanten komt er een oliduct richting een uitbreiding van het perk aan de kant van de vleermuizengrot.

Door middel van een filmpje vanuit de voormalige vleermuizengrot worden de Vrienden bedankt voor hun bijdrage.

- **Amazonica (€ 2,0 miljoen):** Ons jubileumgeschenk uit 2013. Iedereen wil hier weer iets moois voor terug. De exacte invulling en de termijn is nog niet bekend, maar als vereniging hebben wij al € 2 miljoen toegezegd, want dit moet weer iets moois worden! Van dit project is nog geen planning bekend.

14. **Rondvraag**

- De heer Van Vuuren bedankt het bestuur voor de lezingen, die via internet aan hem worden toegezonden. Zo kan hij deze lezingen (achteraf) toch nog bijwonen.

- Gevraagd wordt of het mogelijk is om de lezingen op zaterdag in plaats van zondag te houden. Voorzitter **Marcel Kreuger** geeft aan dat hierover afspraken zijn met Blijddorp en de enige uitzondering hierop is de algemene ledenvergadering.

- Eén van de leden merkt op, dat het bestuur zo'n vrolijk bestuur is. Voorzitter **Marcel Kreuger** bedankt voor dit compliment en zegt ook heel blij te zijn met dit fanatieke, enthousiaste en qua leeftijd diverse bestuur. Tevens benadrukt hij dat de leden de bestuursleden ook de mogelijkheid bieden om Blijdorp op deze wijze te ondersteunen.

15. **Sluiting**

Voorzitter **Marcel Kreuger** bedankt de leden voor hun aanwezigheid bij deze ALV en hun inbreng.

Hij geeft aan dat aansluitend aan de vergadering een lezing gegeven wordt over Kyiv Zoo in Oekraïne door Marc Damen.

Vervolgens sluit hij om 11.10 de vergadering.

Het verslag is door het bestuur vastgesteld op 17 april 2025.

Inge Matheij

2e secretaris